

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 22. januar 2010 (25.01)
(OR. en)**

5673/10

**Interinstitutionel sag:
2010/0801 (COD)**

**DROIPEN 8
COPEN 25
CODEC 47**

NOTE

Vedr.:   Initiativ med henblik på EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om
              rettighederne til tolke- og til oversætterbistand i straffesager
              – Begrundelse

Vedlagt følger en begrundelse til initiativet fra en gruppe medlemsstater med henblik på Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om rettighederne til tolke- og til oversætterbistand i straffesager¹.

---

¹ PE-CONS 1/10.

Bruxelles, den 14. december 2009

Initiativ

fra Kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Kongeriget Spanien, Republikken Estland,
Den Franske Republik, Republikken Ungarn, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet
Luxembourg, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Rumænien, Republikken Finland og
Kongeriget Sverige

med henblik på

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV
OM RETTIGHEDERNE TIL TOLKE- OG TIL OVERSÆTTERBISTAND
I STRAFFESAGER**

BEGRUNDELSE

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

Ifølge artikel 82, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) bygger det retlige samarbejde i straffesager i Den Europæiske Union på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser.

Gensidig anerkendelse forudsætter, at de kompetente myndigheder i medlemsstaterne har tillid til de øvrige medlemsstaters strafferetspleje.

Mistænkt og tiltalt ret til en retfærdig rettergang er en grundlæggende rettighed, som EU og dets medlemsstater respekterer i henhold til artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (charteret) og i henhold til artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (EMRK) som fortolket i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis.

For at kunne øge den gensidige tillid inden for Den Europæiske Union er det vigtigt, at der som supplement til charteret og EMRK findes EU-standarder til beskyttelse af proceduremæssige rettigheder, som gennemføres og anvendes korrekt i medlemsstaterne.

Der er udbredt støtte blandt eksperter til en indsats fra Den Europæiske Unions side til fordel for proceduremæssige rettigheder gennem lovgivning og andre foranstaltninger¹. Denne opfattelse deles af Europa-Parlamentet² og af Europa-Kommissionen³.

---

¹ Jf. bl.a. "*Analysis of the future of mutual recognition in criminal matters in the European Union*", rapport udgivet den 20. november 2008 fra Université Libre de Bruxelles.

² Jf. f.eks. Europa-Parlamentets henstilling af 7. maj 2009 til Rådet om udvikling af et EU-område for strafferetspleje, 2009/2012 (INI), punkt 1 a).

³ Jf. bl.a. "*Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed i borgernes tjeneste*", KOM(2009) 262/4 (punkt 4.2.2).

Kommissionen forelagde i april 2004 et forslag til rammeafgørelse om visse proceduremæssige rettigheder i straffesager i Den Europæiske Union¹. Efter tre års drøftelser viste det sig imidlertid umuligt at nå frem til (fuld) enighed om teksten. Efterfølgende blev andre fremgangsmåder undersøgt med henblik på at nå de mål, der fastsættes i forslaget, nemlig at styrke mistænkte og tiltaltes proceduremæssige rettigheder i straffesager.

På denne baggrund fremlagde det svenske EU-formandskab den 1. juli 2009 et forslag til en køreplan med henblik på at styrke mistænkte eller tiltaltes proceduremæssige rettigheder i straffesager. Køreplanen foreslår at behandle de proceduremæssige rettigheder etapevis ved at rette den fremtidige indsats mod ét område ad gangen. Herved kan der gives hver foranstaltning passende opmærksomhed, hvilket gør det muligt at indkredse problemer og behandle dem på en måde, som giver hver enkelt foranstaltning øget merværdi.

Køreplanen, som medlemsstaterne udtrykte stor tilfredshed med, blev kort tid efter omdannet til en rådsresolution. Køreplanen blev vedtaget af Rådet (retlige og indre anliggender) den 30. november 2009².

I køreplanen anfører Rådet, at der må gøres en indsats på EU-plan for at styrke mistænkte og tiltaltes rettigheder i straffesager. En sådan indsats kan omfatte lovgivning såvel som andre foranstaltninger. Køreplanen opregner seks foranstaltninger som grundlag for fremtidige tiltag. En af disse foranstaltninger er retten til tolkning og oversættelse i forbindelse med straffesager (foranstaltning A).

I henhold til køreplanens etapevise tilgang fremlagde Kommissionen den 8. juli 2009 et forslag til Rådets rammeafgørelse om rettighederne til tolke- og til oversætterbistand i forbindelse med straffesager. Forslaget var ledsaget af en konsekvensvurdering³.

---

¹ Forslag til en rammeafgørelse om visse proceduremæssige rettigheder i straffesager i Den Europæiske Union, KOM(2004) 328 af 28.4.2004.

² EUT C 295 af 4.12.2009, s. 1.

³ KOM(2009) 338 endelig – SEK(2009) 916.

Det svenske formandskab fremlagde den 15. juli 2009 et forslag til resolution vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om fremme af medlemsstaternes gennemførelse af retten til tolkning og oversættelse i forbindelse med straffesager. Denne resolution havde til formål at ledsage og supplere det forslag til rammeafgørelse, der var fremlagt af Kommissionen.

Efter intense forhandlinger nåede Rådet den 23. oktober 2009 frem til en generel indstilling vedrørende både forslaget til Rådets rammeafgørelse om retten til tolkning og oversættelse i forbindelse med straffesager¹ og den ledsagende resolution².

Som følge af Lissabontraktatens ikrafttrædelse den 1. december 2009 må forslaget til en rammeafgørelse omdannes til et forslag til direktiv for at muliggøre det fortsatte arbejde med teksten. Eftersom den Kommission, der fungerer indtil den 1. februar 2010, kun kan tage sig af de løbende opgaver og i princippet ikke kan vedtage nye forslag, forekommer det at være hensigtsmæssigt, at en gruppe medlemsstater fremlægger teksten til den generelle indstilling med hensyn til forslaget til Rådets rammeafgørelse, som et initiativ med henblik på Europa-Parlamentets og Rådets direktiv. Et sådant initiativ, som tages i henhold til TEUF's artikel 76, litra b), vil gøre det muligt at arbejde videre med teksten i henhold til Lissabontraktaten der, hvor arbejdet i henhold til Amsterdam/Nicetraktaten sluttede. At tage et sådant initiativ vil også sikre, at tiden ikke spildes, således at EU-borgerne så hurtigt som muligt vil kunne nyde godt af de rettigheder, der fastsættes i det nye instrument, som skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet efter den almindelige lovgivningsprocedure ("fælles beslutningstagning").

Den konsekvensvurdering (SEK(2009) 915 endelig), som Kommissionen har foretaget i forbindelse med sit forslag til Rådets rammeafgørelse, har tilsvarende gyldighed for så vidt angår initiativet med henblik på et direktiv, eftersom den dækker nøjagtigt det samme emne. Konsekvensvurderingen forelægges derfor igen som en detaljeret erklæring, hvilket gør det muligt at vurdere, om principperne om subsidiaritet og proportionalitet overholdes, jf. artikel 5 i protokol nr. 2 til Lissabontraktaten.

---

¹ 14792/09 DROIPEN 132 COPEN 204.

² 14793/09 DROIPEN 133 COPEN 205.

Forslaget til en resolution, der ledsager forslaget til Rådets rammeafgørelse om retten til tolkning og oversættelse i forbindelse med straffesager, er ikke direkte berørt af Lissabontraktaten, men er knyttet til rammeafgørelsen og følger derfor sidstnævnte instrument i beslutningsprocessen. Da forslaget til en rammeafgørelse erstattes af initiativet med henblik på et direktiv kan resolutionen kun vedtages (formelt), når direktivet vedtages.

2. SÆRLIGE BESTEMMELSER

Initiativet med henblik på et direktiv om retten til tolkning og oversættelse i forbindelse med straffesager har TEUF's artikel 82, stk. 2, litra b), som grundlag; det hedder heri: *"I den udstrækning det er nødvendigt for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension, kan Europa-Parlamentet og Rådet fastsætte minimumsregler ved direktiver efter den almindelige lovgivningsprocedure. Disse minimumsregler tager hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes retstraditioner og retssystemer. Reglerne vedrører: (...) b) enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen"*.

Dette initiativ med henblik på et direktiv fastsætter grundlæggende forpligtelser og bygger på EMRK og ECHR's retspraksis. I overensstemmelse med artikel 82, stk. 2, fastsætter dette direktivs bestemmelser minimumsregler. Medlemsstaterne kan udvide rettighederne i dette direktiv for at give et højere beskyttelsesniveau, også i situationer, der ikke udtrykkeligt omhandles i dette direktiv. Beskyttelsesniveauet bør dog aldrig være lavere end de standarder, der er fastsat i EMRK som fortolket i ECHR's retspraksis.

Dette initiativ med henblik på et direktiv er kønsneutralt: Termerne "han" og "hans" anvendes i teksten til at henvise til den mistænkte eller tiltalte eller til denne persons juridiske rådgiver alt efter sammenhængen. Termerne anvendes i kønsneutral betydning og dækker både mandlige og kvindelige mistænkte eller tiltalte og mandlige og kvindelige juridiske rådgivere.

Artikel 1 - Anvendelsesområde

Anvendelsesområdet dækker alle personer, der af de kompetente myndigheder i en medlemsstat underrettes om, at de er mistænkt eller tiltalt for at have begået en strafbar handling, indtil der falder endelig dom, hvilket betyder den endelige afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt den mistænkte eller tiltalte har begået den strafbare handling. Den endelige afgørelse betyder, at spørgsmålet om, hvorvidt den mistænkte eller tiltalte person er skyldig eller uskyldig, er blevet afgjort og ikke kan ankes. Formålet med termen "mistænkt eller tiltalt" er at benytte den som en selvstændig term, uanset hvordan sådanne personer betegnes i nationale retssager. Anvendelsesområdet omfatter ikke sager, der kan føre til sanktioner, som pålægges af en anden myndighed end en strafferetlig domstol (typisk administrative sager), så længe den pålagte sanktion ikke er anket for en sådan domstol.

Det præciseres i artiklen, at initiativet også finder anvendelse på sager i tilknytning til en europæisk arrestordre. Det er vigtigt, at også sager i tilknytning til den europæiske arrestordre er omfattet af direktivet, da rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne¹ kun behandler rettighederne med hensyn til tolkning og oversættelse på et overordnet plan.

Artikel 2 - Retten til tolkebistand

Denne artikel fastlægger det grundlæggende princip, at der skal ydes tolkebistand, herunder til kommunikationen mellem den mistænkte eller tiltalte og dennes advokat, i sagens efterforsknings- og retsforhandlingsfaser, dvs. under politiafhøringer, under retssagen og under andre mellemliggende høringer eller under anke, og kan ydes i andre situationer. I denne forbindelse mindes der i betragtning 10 om ECHR's retspraksis, ifølge hvilken mistænkte eller tiltalte bl.a. bør kunne forklare sin advokat sin version af begivenhederne, påpege udsagn, som han/hun er uenig i, og meddele sin advokat forhold, der kan fremdrages til hans/hendes forsvar.

I artiklen præciseres det, at den ikke berører nationale regler vedrørende tilstedeværelsen af en advokat under alle stadier af straffesagen.

---

¹ EUT L 190 af 18.7.2002, s. 1.

Artikel 3 - Retten til oversættelse af væsentlige dokumenter

Mistænkte eller tiltalte har ret til oversættelse af væsentlige dokumenter, eller i det mindste vigtige passager af sådanne dokumenter (hvis dokumenterne f.eks. er meget omfattende) for at sikre en retfærdig rettergang. Det er de kompetente myndigheder, der afgør, hvilke dokumenter der er væsentlige, dog skal væsentlige dokumenter altid omfatte anklageskriftet eller tiltalen samt eventuelle domme. Alle kendelser om varetægtsfængsling eller frihedsberøvelse bør også oversættes.

I sager i tilknytning til fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre bør denne også oversættes af den fuldbyrdende medlemsstat.

Der kan gives en mundtlig oversættelse eller et mundtligt sammendrag på betingelse af, at denne eller dette ikke berører den retfærdige rettergang, og at det er hensigtsmæssigt at give oversættelsen på denne måde.

Artikel 4 – Medlemsstaternes afholdelse af omkostningerne til tolkning og oversættelse

Denne artikel omhandler det forhold, at medlemsstaterne afholder omkostningerne til tolkning og oversættelse, uanset udfaldet af sagen.

Artikel 5 - Oversættelsens og tolkningens kvalitet

Denne artikel opstiller de grundlæggende krav, der skal sikre kvaliteten af tolkningen og oversættelsen. anbefalinger med henblik herpå fremgår af resolutionen vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om fremme af medlemsstaternes gennemførelse af retten til tolkning og oversættelse i forbindelse med straffesager.

Artikel 6 – Klausul om at forhindre forringelse

Formålet med denne artikel er at sikre, at de fælles mindstestandarder, der opstilles i medfør af dette direktiv, ikke fører til, at niveauet i visse medlemsstater sænkes, og at de standarder, der er indeholdt i EMRK eller andre relevante internationale aftaler, fastholdes. Det står medlemsstaterne frit for at fastsætte standarder, der er højere end dem, der er aftalt i dette direktiv.

Artikel 7 - Gennemførelse

Denne artikel kræver, at medlemsstaterne gennemfører direktivet senest 30 måneder efter dets ikrafttrædelse og senest samme dato sender teksten med de bestemmelser, der gennemfører det i national lovgivning, til Rådet og Kommissionen.

Artikel 8 - Rapportering

42 måneder efter direktivets ikrafttrædelse skal Kommissionen forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet, eventuelt ledsaget af lovgivningsforslag.

Artikel 9 - Ikrafttrædelse

Artiklen fastsætter, at direktivet træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

3. SUBSIDIARITETSPRINCIPPET

Formålet med direktivet kan ikke i tilstrækkelig grad opnås af medlemsstaterne alene, da forslaget formål er at fremme tillid mellem dem, og det er derfor vigtigt at blive enig om fælles mindstestandarder, der finder anvendelse overalt i Den Europæiske Union. Direktivet tilnærmer medlemsstaternes materielle proceduremæssige regler vedrørende tolkning og oversættelse i straffesager for at opbygge gensidig tillid. Derfor opfylder direktivet subsidiaritetsprincippet. For yderligere oplysninger henvises der til den detaljerede erklæring, der er vedhæftet initiativet til direktiv.

4. PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

Direktivet er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet det ikke går ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at nå de tilsigtede mål på europæisk plan, og hvad der er nødvendigt til dette formål. For yderligere oplysninger henvises der til den detaljerede erklæring, der er vedhæftet initiativet til direktiv.